

network enterprise europe

Business Support on Your Doorstep

Meksyk

RYNEK Z POTENCJAŁEM

Ameryka Łacińska coraz bardziej kusi przedsiębiorców. Czy słusznie – czas pokaże. Najodważniejsi już postawili na odległym kontynencie pierwsze biznesowe kroki, a Meksyk jest jednym z tych krajów, któremu warto się uważnie przyjrzeć.

Meksykańska gospodarka

Znaczną część państwa meksykańskiego (37%) stanowią tereny rolnicze, co przez lata wpływało na kształt całej gospodarki. Choć rolnictwo przynosi zaledwie 10% PKB, jest dumą eksportu. Mimo, iż większość gospodarstw nie korzysta z nowinek technologicznych i opiera się na tradycyjnych metodach, Meksyk jest głównym na świecie eksporterem: awokado, cebuli, limonek i opuncji. Jeśli chodzi o paprykę, chili i papaję - zajmuje drugie miejsce. W ciągu ostatnich lat coraz większe znaczenie dla gospodarki ma turystyka. Zwolenników zyskują tutaj plaże Zatoki Meksykańskiej i Oceanu Spokojnego. Największy dochód państwa stanowi handel, na następnym miejscu są usługi i produkcja przemysłowa. Do najistotniejszych dziedzin produkcji wytwórczej należą: przemysł samochodowy, chemiczny, metalowy, elektryczny, elektroniczny oraz spożywczy i to te sektory stanowią główną „ofertę handlową” Meksyku.

Kolejną mocną stroną gospodarki Meksyku są złoża surowców naturalnych. Kraj jest liderem w produkcji cynku, miedzi i srebra, a także ropy naftowej (7. miejsce na świecie w 2009 r.). Tu warto wspomnieć o ważnym elemencie ekonomii tego kraju, jakim jest udział sektora publicznego oraz mieszanego. Państwo zadbało o stworzenie różnych mechanizmów, dzięki którym kontroluje sytuację na rynku - zwłaszcza jeśli chodzi o branże: naftową i rafineryjną, telekomunikacyjną czy energetyczną, gdzie państwo pozostaje praktycznie monopolistą. Państwowe przedsiębiorstwo naftowe, Pemex, ma konstytucyjnie zagwarantowany monopol na wydobycie i obrót ropy oraz jej pochodnych. Przychody z tego tytułu stanowią ok. 35% wpływów budżetowych w każdym roku. Co ciekawe, Meksyk, podobnie jak kilka innych krajów Ameryki Łacińskiej, nadal ma duże „zapasy”, jeśli chodzi o złoża surowców. Obecnie wykorzystuje zaledwie jedną piątą tych możliwości.

Meksyk zaczyna odgrywać coraz większą rolę w gospodarce światowej w takich dziedzinach jak: przemysł samochodowy, lotniczy, informatyczny czy telekomunikacyjny. Planowany import produktów teleinformatycznych ma przynieść w ciągu najbliższych dwóch lat ponad 10 miliardów dolarów zysku. Meksyk jest czołowym w świecie dostawcą sprzętu medycznego i największym eksporterem produktów farmaceutycznych w całej Ameryce Łacińskiej. Jest także krajem o najlepszej sytuacji geograficznej, jak chodzi o wykorzystanie energii słonecznej, co przekłada się bezpośrednio na rozwijający się dynamicznie przemysł dotyczący odnawialnych źródeł energii, nie tylko ze słońca. Przewodzi bowiem na świecie pod względem produkcji elektryczności ze źródeł geotermalnych. Od kilku lat Meksyk stawia na biotechnologie i zwiększanie kadry pracowników wykształconych w tym kierunku.

Meksykański magnes

Jak wytłumaczyć ten fenomen Meksyku? Jak wypada on na tle innych krajów latynoamerykańskich? Od momentu wejścia porozumienia o wolnym handlu ze Stanami Zjednoczonymi i Kanadą w 1994 r. gospodarka Meksyku zanotowała dynamiczny rozwój. Ale to nie wszystko. Markus Jaeger z Deutsche Bank Research, działu badawczego DB, wyjaśnia: „rozmaite zmiany strukturalne wzmacniają zaufanie inwestorów i rynków finansowych do Ameryki Łacińskiej (...). Większa płynność na rynku wtórnym, możliwość lepszego sprawdzenia inwestycji, a przede wszystkim bardziej zrównoważona i nakierowana na rozwój polityka oraz poprawa podstaw gospodarczych pozwoliły na oddzielenie kwestii cen aktywów od uwarunkowań politycznych i politycznej niepewności.” Wśród najważniejszych wyzwań stojących wciąż przed krajami Ameryki Łacińskiej, Jaeger podaje wspieranie polityki makroekonomicznej oraz rozwijanie strategii konkurencyjności, zwłaszcza z Chinami.

Meksyk tę drogę zdaje się w dużej mierze mieć za sobą. W końcu jest krajem, w którym są jedne z najniższych kosztów pracy. Tania Azja zaczyna brzmieć jak stereotyp. Poza tym Meksyk ma jeszcze jeden magnes doceniony przez przedsiębiorców: biurokracja w działalności gospodarczej, a raczej... jej brak. Według danych Banku Światowego Meksyk zajmuje czołowe miejsca pod względem łatwości założenia firmy i kosztów pracy. Inwestor z zagranicy, aby otworzyć własną firmę w tym kraju, potrzebuje zaledwie 13 dni i realizacji 8 procedur. Daje to Meksykowi wyższe miejsce w rankingach, nad takimi krajami jak: Rosja, Indie, Niemcy czy Chiny. W przypadku konieczności uzyskania dodatkowych pozwoleń inwestycyjnych (np. budowlanych) potrzebuje tylko 12 procedur i około czterech miesięcy, co odpowiednio plasuje Meksyk na 1. i 4. miejscu na świecie.

Relacje z UE

Droga na te zaszczytne miejsca zajęła Meksykowi kilkadziesiąt lat. Zaczęło się od kilku reform: gospodarczej, podatkowej i ubezpieczeniowej, które przyczyniły się do zwiększenia inwestycji i rozwoju rynku usług. Choć Stany Zjednoczone pozostają tu nadal głównym inwestorem, kolejne rządy chcą większego uniezależnienia kraju od sytuacji w USA i zwiększają współpracę gospodarczą poza terenem obu Ameryk, wybierając kraje Europy Zachodniej (przede wszystkim Hiszpanię, Niemcy czy Włochy). Osobne umowy regulują wzrastające z roku na rok obroty między Meksykiem a całą Unią Europejską. **Podpisana w 1997 roku Umowa o Stowarzyszeniu Gospodarczym, Koordynacji Politycznej i Współpracy z Unią Europejską wprowadziła układ o wolnym handlu. Od momentu jej wejścia w życie wartość wymiany handlowej pomiędzy stronami wzrosła o blisko 90%! W 2008 r. Meksyk zajmował 20. miejsce wśród partnerów handlowych UE, a z regionu wyprzedzała go tylko Brazylia. Całość unijnego importu daje Meksykowi 24. pozycję, natomiast pod względem eksportu jest on dla UE 15. partnerem handlowym na świecie. Kraje członkowskie Unii Europejskiej eksportują do Meksyku przede wszystkim maszyny i sprzęt transportowy, dobra przetworzone, chemikalia, paliwa mineralne oraz produkty rolno-spożywcze. Podobnie jest z unijnym importem do tego kraju. Sprowadza się głównie maszyny i sprzęt transportowy, paliwa mineralne, dobra przetworzone i chemikalia oraz produkty rolno-spożywcze.**

Meksyk jest, obok Brazylii, także głównym odbiorcą bezpośrednich inwestycji zagranicznych z państw Unii Europejskiej. Unia Europejska jest drugim, po USA, największym inwestorem w Meksyku, a na przestrzeni ostatnich 8 lat jej inwestycje bezpośrednio zwiększyły się o ponad 100%! Głównymi unijnymi inwestorami pozostają: Niderlandy, Wielka Brytania, Hiszpania i Francja. Według danych Secretaria de Economía (meksykańskie Ministerstwo Gospodarki), pod koniec ubiegłego roku w Meksyku funkcjonowało prawie 10 tysięcy spółek z udziałem kapitału z krajów członkowskich Unii Europejskiej, co stanowi prawie 23% wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw zagranicznych. **A jakie miejsce zajmują Polacy? Obecnie działa tu 21 firm z kapitałem polskim: 10 z nich w sektorze usług, 7 w handlu, 3 w przemyśle wytwórczym i 1 w budownictwie. Najdłuższą działalnością pochwalić się może agencja turystyczna oraz producent mebli biurowych.**

Możliwości wynikające z członkostwa Polski w UE stwarzają szanse nie tylko dla naszych przedsiębiorców, ale także dla współpracy naukowej czy w zakresie ochrony środowiska. Coraz więcej meksykańskich firm jest zainteresowanych inwestycjami w naszym kraju, a już dzisiaj do czołowych przedstawicieli meksykańskiego kapitału w Polsce zaliczany jest CEMEX – światowy producent cementu i materiałów budowlanych. Wciąż do wykorzystania pozostają sektory elektroniki czy biotechnologii. Na oba rząd meksykański systematycznie zwiększa wsparcie finansowe w celu jak największej i jak najlepiej przygotowanej kadry. Rząd meksykański rokrocznie realizuje też program stypendialny, dzięki któremu odbywa się także wymiana studencka, przede wszystkim na kierunkach technicznych.

Meksyk jest trzecim, pod względem wysokości obrotów, partnerem handlowym naszego kraju w Ameryce Łacińskiej. Udział w tej wymianie handlowej kształtuje się na poziomie 12%. Lata 2002-2008 charakteryzował systematyczny wzrost importu i eksportu. W szczytowym 2008 r. polsko-meksykańska wymiana handlowa była najwyższa i wyniosła 432,3 mln euro, choć saldo obrotów handlowych wciąż jest dla naszego kraju ujemne. W 2007 roku zostały zniesione cła na sprzęt i maszyny służące do produkcji, a od lipca 2010 zliberalizowano cła na produkty rolno – spożywcze. Upatrując swoich szans w Polsce, przedsiębiorstwa i rząd Meksyku stawiają przede wszystkim na handel w przemysłach: maszynowym, elektronicznym, medyczo – kosmetycznym i chemicznym.

Kształt bilateralnym stosunkom gospodarczym i handlowym nadaje, wspomniany wyżej, układ o wolnym handlu Meksyk - UE z 2000 r. Dodatkowo, między Polską a Meksykiem podpisano następujące umowy z zakresu relacji gospodarczych:

- **Konwencja między Rządem RP a Rządem Meksykańskich Stanów Zjednoczonych w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobieganiu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu z 30 listopada 1998 r.**
- **Umowa o współpracy w dziedzinie nauki i techniki między Rządem RP a Rządem Meksykańskich Stanów Zjednoczonych z 30 listopada 1998 r.**
- **Umowa między Rządem RP a Rządem Meksykańskich Stanów Zjednoczonych o współpracy w dziedzinie turystyki z 14 maja 2004 r.**

Instytucje, które mogą udzielić szerszych informacji na temat współpracy z Meksykiem:

Agencja Promocji Handlu i Inwestycji PROMEXICO <http://www.promexico.gob.mx/>

Meksykańska Izba Handlu Zagranicznego COMCE <http://www.comce.org.mx/>

Meksykański Związek Eksporterów i Importerów ANIERM <http://www.anierm.org.mx/>

Konfederacja Pracodawców Meksyku COPARMEX <http://www.coparmex.org.mx/>

Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Meksyku <http://www.delmex.ec.europa.eu/>

Centrum Przedsiębiorczości Meksyk-UE <http://www.cemue.com.mx/>

Kilka przykładów najpopularniejszych targów, na których spotyka się branża z Meksyku:

Expo Alimentaria Mexico - Przemysł spożywczy: www.alimentaria-mexico.com

Expo Belleza Internacional de Occidente EBIO - Branża kosmetyczna i para farmaceutyczna: www.ebio.com.mx

Expo Pack Mexico - Targi sektora opakowań: www.expopack.com.mx

PAACE Automechanika Mexico - Przemysł motoryzacyjny:
www.paaceautomechanika.com

Intermoda - Moda i przemysł odzieżowy, wyroby jubilerskie, tkaniny i dodatki:
www.intermoda.com.mx

Expo Café - Oferty producentów kawy i herbaty: www.tradex.com.mx

Latin American Food Show - Przemysł spożywczy: www.lafs.com.mx

FITA - Międzynarodowe Targi Turystyczne Obu Ameryk: www.fitamx.com

Odrobina lokalnego kolorytu

Zaczynając współpracę z przedsiębiorcami meksykańskimi, należy pamiętać o charakterze i zwyczajach mieszkańców tego kraju. Postrzegani są jako ludzie spokojni, naturalni, weseli. Są także inteligentni i gościnni. Obcokrajowcom kojarzą się także, delikatnie mówiąc, z brakiem pośpiechu i słynnym na całym świecie stwierdzeniem: „mañana” (hiszp. jutro). To pojęcie odnieść można do całego obszaru Ameryki Łacińskiej. W kontaktach osobistych zegar traktowany jest jako narzędzie, które przede wszystkim nie powinno ograniczać ani powodować pośpiechu. Jak mówią Meksykanie: „Najważniejszą sprawą jest samo spotkanie, a nie to, o której ono się odbędzie”. Tym bardziej dziwi fakt, że tym, co najczęściej zniechęca kontrahentów z Meksyku do dalszych negocjacji, jest nasza niesłowność. Niedotrzymanie terminów przy wstępnych rozmowach może nas kosztować utratę zaufania i wielu miesięcy starań, by na dobrą opinię znowu zapracować. Może to nas dziwić, ale Meksyk, jak widać, jest krajem kontrastów - pod wieloma względami.

Ta publikacja jest bezpłatnym materiałem informacyjnym, przygotowanym w ramach projektu Enterprise Europe Network.

© Enterprise Europe Network przy Stowarzyszeniu „Wolna Przedsiębiorczość”

www.een.sopot.pl

www.swp.gda.pl

Autor: Michał Waclawik

Ośrodek Badań Latinoamerykańskich

W przygotowaniu artykułu korzystano z materiałów Ambasady RP w Meksyku, ze strony Secretaria de Economia, opracowań agencji rządowej Meksyku ProMexico, materiałów z konferencji „Pomorze – Ameryka Łacińska. Nowe szlaki handlowe”